

رؤژه لاتی ناوهراست له نیوان کولتوری په هودو نیسلامدا

نوزاد حسن محمدر

زور له کونونه مروؤف زانیویتی که رؤژه لاتی ناوهراست په کیکه له ناوچه هره دوله منده کانی دونا لهروی سامانی سرووشتی سرزمین و ژیرزمینه وه، دپاره هر لهره وهش بووه که به برده وومی ناوچه په کی نالزو پر له کیشه جوراوچر بیت، تنانته دابه زینی نایینه ناسمانیه کان و هاتنی هم مو پیغمبران له م ناوچه بؤخوی نیشانه و نامزه په که که نیره وهکو شوینیکی دیکه دنیا نیبه له وروی گه شهی بیرو پیکهاته کومه لایه تی و مللانی نایدولژیاو کلتوره کانه وه، ئه و مللانییه به شیوه په که له نیوان شارسنانه ته کونه کانداهوره بوو که ته کانیکی بهرچاوی دا به هه لچوون و دروست بوونی توندوتیژی له ناوچه که دواتر بوو به کلتوریک و تائیسنا مروقیه تی پیوهی دنه لاینی، له سره تاکانی ناینی مه سیدنا لیوردهی په کیک بوو له بنده سره کیه کانی ئه و ناینه به لام ئه وهی که کلساو قه شه کان به مروقیان کرد له ریگای دهسه لاته وه له سه ده کانی ناوهراستدا هیچ دیکتاتوریک نه یکردوه له م سرده مه دا، کلتوری په هودیه کان که له پیش مه سیح بابووه، کاریگری زیارتی هه بووه له سر کومه لگی ناوچه که، هر بویه مه سیحیت نه نیوانی به گویری ئه مان گه شه بکاو بینیته وه و بهرو ئه وروپا ههنگویان نا، تنانته هتا

دهرکه ووتنی ئیسلا میش راهیه به هودیه کان زانترین که سانی سرده م بوونه له دواي گه شه کردنی ئیسلا میش جگه له (دهقه کان) له زور شویندا کاریگری خویان هه بووه، ئه م نالزوکان و تیکه لایوونی کلتورانه، سربراری هه مووشیان نیازی داگری کردنی ناوچه که له لاینه ئیمپراتوره کانه وه کومه لی شهرو نالزاهوی گه وروی له وئ دروست کردووه بووه به مه پیدانی ساگرده وهی مللانیکان، ئه گهر له میژووی گه لانی دنیا هندی شهرونی کوشتارو کاولکاری به زانندی هه و له م ناوچه یه دا سنوری هه رنه بووه، چونکه به برده وومی شهرونی تیا بووه نه کوژاوته وه، په هودیه کان له لای گه لانی رؤژه لات به خه لکیکی زیره ک ناسراون له بواری فیتته یی و نالزاه نانه وه، تنانته له گورین و داهیتانی کومه لی فهرمووده به ناوی پیغمه مبری ئیسلا موه ده ستیان هیه، که به (حه دیسی ئیسرا ئیلیات) به ناوبانکن، ئه وان زوو درکیان به وه کردووه که ناینی ئیسلا م ده بیته نایینیکی گه وروه جی پی ئه وان له ق دهکا له ناوچه که بویه هه ر زوو ده ستیان کرد به چینی توری فیتته یی له نیوانیان و به راستیش جیگا ده ستیان زور به ناشکرا دپاره له ناو ئه و هه مو میژووه رهش و تاله ی که ئیسلا م پیشکشی کومه لگی مروقیه تی کرد له دواي پیغمه مبری مه زن (د.خ). له میژووی نوی و به تاییه تیش

به ئه مریکا و رؤژاوا نه کن، خویان چییان بویت بیکه ن، هه رواش بوو، واشیان کرد، بویه ده وله ته عه ره بیبه گه وره کان و ده وله مندو خاوه ن نه وت و بازاره کان برپاریان دا که خویان له ئه مریکا دابرن مادام به م شیوه یه ئیانه یان ده کریت، بؤ ئه مه شیان ئه مریکا نه خشه یه کی دیکه ی به کاریتاو چهنده ها بازار ی هاوبه ش و کومپانیای هاوبه شیان له بواری وه به ره نیان له گه ل عه ره به کان دروستکرد و دواي چهنده سالیک کارکردن له و بواره نزیکیان کرده و له بازارگانه په هودیه کان و دواتر تیکه لایوینی کرد به کاری سیاسی و ناشتیانی کرده و له گه ل ئیسرا ئیلدا،

دواي روخانی حوکی شا له ئیران و هاتنه سرکاری ده وله تی ئیسلا می و به رزکردنه وهی دروشمی (مه رگ بؤ ئه مریکا ئیسرا ئیل) ناوچه که به جاری شله ژاو، رؤژاوا ییه کان له نه جامی کومه لی پیلانی نامرؤفانه وه چهنده ها شه ریان بؤ ناوچه که دروست کرد به و نیازه ی که بهر به و دهسه لاته ئیسلا میه بگرن، تنانته بؤ ئه و مه به سته پشتگیریان له درنده ترین دیکتاتوری سرده م کرد که (۸ سال) شهرونی ئیران بکات به لام بی سود بوو ئیران نه که وت، له دواي شه ریش دره گایه کی زوری دبلؤماسی و ته کنه لؤجی جیهانی لیکراهه وه ههنگاوی زور بهرچاوی

هاویش تا گه یشته ئاستی پیتاندنی (یورانیوم) و دروستکردنی چه کی ناوکی، ئه مریکا به هوی هه له کانی خویه وه به رامبه ر گه لانی رؤژه لاتی ناوهراست و ناینی ئیسلا م تووشی کومه لی کاره ساتی جه رگبر هاتوه، وهکو ۱۱ ی سنیتامبه رو گه وره بوونی ریخراوی تیرؤرستی قاعده، وهکو دووباره سه ره لدانه وهی (تالیان) له ئه فغانستان، وهکو شکستی رؤژانه یان له عیراق، دره که وتی ئیران وهک جه مسه ریک له ناوچه که... هتد، سه رکرده یه تی سیاسی ئه مریکی که ئیستا ناراسته یه هودیه ت زور کاریگری هیه به له سر رؤژه لاتی ناوهراست و به تاییه تی فه لسه ستین و عیراقی کردووه به گه رمترین به روی شهرونی رؤژانه سه دان خه لکی سفیل و بی تاوان ده کوژی، ده یان ریخراوی تیرؤرستی به ناوی ئیسلا موه له و ولاتانه تیرؤر ئه نجام دهن که گومان له هه یکه لی دروست بوون و سه رچاوه ی دارایی و پشتگیریه کانیان ده کری، تنانته بؤ ئه وهی ناوی ئیسلا م له که دار بیت، په کیک بتوانی فهرمووده یه ک به ناوی پیغمه مبریکه وه بلاویکاته وه ئیتر فتواو دروستکردنی ریخراو چی په بؤ ئه و؟ ئیستا ناوچه که به ته وای گری گرتوه و ئه گه ری شه ریکی به لام ئه مریکا ده یه وئ شه ره که بچووک بکاته وه ته نها بیلکیتی به ئیرانه وه، بؤ ئه و مه به سته ش

گه ورتین تالانی و گنده لی له میژوودا، نه مرو له که رتی نه وتی عیراقدا ده کری

باسن کریم عبداللا

لیرو له وئ له میدیاکانی ناوخو جیهانیدا ئه م هه وال و دیارده یه چننن جار دوپات ده کریته وه که عیراق وولاتیکسی داوه شاوه له ناو گنده لی و فهرودا، جا تازه ترین هه وال و به دواوچوون لیدوان و چاوپیکه وتن که کرابی له گه ل وه زیری نه وتی عیراقی کرا له که نالی (العربیة) ئاسمانی که ئیترافی له سر ئه و راستی یه کرد که گنده لی و راو و پروت هیه و هیه و سامانی نه وتی عیراق ریژه یه کی زوری به قاچاخ و ناروا ده بریت له ریگه ی ئه و به له م و که شتی گه لانه وه که له به نده ری به سره که ژماره یان (۱۵۰۰) که شتی ده بی به ناوی راوه ماسیه وه مزل بوون به لام بؤ کاری قاچاغی نه وت به کارده هینریت، هه ر به گویری و وته کانی وه زیری نه وت (حسین شه هرسنانی) سالانه بری زیاتر له یه ک ملیار دولا دزی و تالانی کراوه له به قاچاخ بردنی نه وتی عیراق، سامانی نه وت له م وولاته تاکه سه رچاوه ی داهاتی وولاته که خزی له سی ملیون که س ئه دات ئه م که رتی به ره مه نیانی نه وته ش که وتوته بهر دزی و قاخچیتی ئیتر ئه بی چاره نویسی ره شی گه لانی عیراق چی زیاتر به سه ر بیت له هه ژاری و نه گه تی و تاواندا نقوم بیت، له کاتیکدا حکومتی مالکی و وه زارته نه وت له باریکی ناچیکردایه له به رانه بر ئه م سره گهردانی و لاوازیه دا ئاستی هه مو بواره کانی ژبانی سیاسی و ئابوری و کومه لایه تی و تندرستی و په روه ده یی زور داده رزیت و ریژه ی بیکاری و هه ژاری و هه لاوساندن و بی بازاری ئابوری

شه یول بدات که چی زیاتر له (۵۰%) ی دانیشتوانه که ی له ژیر هیلی هه ژاریه وه گوزهران ده کن به لام چون گوزهرانیسک سؤمال و ئه فغانستان و دارفور پاشان له چاویاندا، رؤژانه هه زاران منال و کورپه ی ساوا له بهر خراپی خوراک و باری تندرستی دهرن، بواری په روه ده و خویندن سفره، به هه زاران گنج له م وولاته سه ری خویان هه لگرت و هه لده گرن، ریژه ی په نابه رو ئاره ی کوردو عه ره ب له هه نده ران خوی له چوار ملیون و نیو ئه دات که ئاواره ی دنیا بوون ریژه ی کورژانی خه لکی مه دنی له پرؤسه ی نازادیه وه تا ئه مرو خوی له (۷۰۰-

نه وت له عیراقدا ئه ویش ئه وه یه که ریخراوی دراوی نیوده وله تی و بانکی جیهانی ئه و مرجه یان داناوه له سه رمان که له به رامبه ر لی خؤشبوون له قه رزه کانی سه ر عیراق که به (۱۵۰) ملیار دولا رده نه ده کرئ ئه بی له به رانه ردا که رتی نه وت (خصه) بکری (بردی) به که رتی تاییه ت) و کومپانیا جیهانیه کان و ئه مریکا هه روه ها حکومت هیه چ پشتیوانی نرخی هه رزان بوونی به رو بومه نه وتی په کان له ناوخذا نه کات تا به هه رزان بگاته ده سستی هاوولاتیان تا نرخی که ی له ناو عیراقیش هاوتای نرخی بازاری جیهانی نیو ده وله تی بی هه روه ها که م کردنه وهی خزمه تگوزاری به گشتی په کان وهکو تندرستی و په روه رده و به شه خوراکی مانگانه به گویری ئه و پرؤتوکوله ی که له سه ری ریکه وتون هه ر له سه ره تای دهسه لاتی ئیبراهیم جه عفری یه وه ئه م ریکه وتنه کراوه واته خه لک به ته مای هه رزانی و سوته مانی نه بی که وهکو جارانی لی بیته وه، ریگ ئه م سیاسه ته فه لسه فه یه ریگ به نامانجی گورانه له سیسته می سیاسی و ئابوری له که رتی تاییه تی و سه رمایه گوزاری کومپانیا فره ره گزه کان و په رده ان به ئابوری بازارو فره رده گرایه ی سیسته می سه رمایه داری له عیراق و کوردستاندا به گویری دارستان ناعه واله ت و سه مکاری و بی دادی کومه لایه تی پیاده ده کری ده وله مندو دهسه لاتداران بژین و هه ژاران ده که نه خوراکی سه رمایه داران.